

# THÁI THUỘNG CẢM ỨNG THIÊN

## Tập 135

*Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không*

*Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore*

*Thời gian: 25/11/1999*

*Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu*

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời xem Cảm Ứng Thiên đoạn thứ 68:  
“Chia rẽ tình cốt nhục của người, xâm phạm thứ người khác yêu thích, giúp người khác làm việc sai trái.”

Ba câu nói này phía trước đã từng nói qua, ý nghĩa của nó rất sâu, rất rộng, hơn nữa cũng rất dễ phạm phải, giảng thêm nhiều lần để chúng ta có ấn tượng hơn, sẽ có ích đối với chúng ta. Mỗi một người trong thế gian đều muốn tốt, đều muốn thiện, thế nhưng lại luôn tạo tác một số lỗi lầm mà tự mình không biết, nguyên nhân này thì chúng ta có lý giải, giáo dục hiện tại và quá khứ không như nhau. Người xưa vô cùng xem trọng việc ngăn ngừa ngay từ đầu, biết được giáo dục là quan trọng hơn bất cứ thứ gì. Con người là một loài động vật, có thể được xếp cao hơn những động vật khác chính là vì họ được tiếp nhận qua giáo dục, họ hiểu chuyện, họ rõ lý; thông thường các động vật không thể tiếp nhận giáo dục này, đây chính là điểm khác biệt lớn nhất giữa người và các loài động vật khác. Cổ thánh tiên hiền đều biết, nếu như con người không được tiếp nhận giáo dục thì con người là loài đáng sợ nhất trong tất cả các loài động vật. Như chúng ta biết, thường thì rắn độc, thú dữ sau khi ăn no xong thì chúng tuyệt đối sẽ không làm hại các động vật nhỏ khác. Thế nhưng loài động vật là con người thì không như vậy, họ dù đã ăn no, mặc ấm, hết thấy đều rất tự tại rồi nhưng vẫn cứ ăn hiếp kẻ khác, vẫn muốn đi giết hại kẻ khác, cho nên trong các loài động vật, chúng ta hãy tỉ mỉ mà nghĩ xem có phải con người là tàn nhẫn nhất trong tất cả động vật hay không? Thế nên, cổ thánh tiên hiền, chư Phật Bồ-tát tái lai để hóa đạo chúng sanh, trong chúng sanh thì chủ yếu là con người, con người nếu như giác ngộ thì thành tựu vô cùng nhanh, bởi vậy tất cả loài động vật khác không cách gì sánh bằng. Con người nếu không được giáo dục thì đọa lạc cũng rất nhanh, đọa vào địa ngục A-tỳ, hiện tượng này chúng ta đã nhìn thấy rất rõ ràng.

Phật dạy chúng ta phải đem những tâm lý, hành vi sai lầm này sửa đổi trở lại, cổ đại đức bất luận là Tông môn hay Giáo hạ đều khuyên chúng ta tu từ gốc rễ, gốc rễ là gì? Gốc rễ chính là tâm địa, ý niệm, phải đem ý niệm chuyển trở lại.

Thích-Ca Mâu-ni Phật giảng kinh thuyết pháp 49 năm, thực tế mà nói không chỉ mỗi Thế Tôn, mà mười phương ba đời hết thầy chư Phật Như Lai đều vì hết thầy chúng sanh mà giảng kinh thuyết pháp. Giảng những gì vậy? Trong kinh Bát Nhã nói “thật tướng các pháp”, chúng ta dùng lời hiện nay mà nói là chân tướng sự thật của hết thầy pháp, là nói những điều này, cách nói này không sai, đích thực là nói về chân tướng sự thật. Ở trong chân tướng sự thật thì quan trọng nhất là nói rõ cho chúng ta vũ trụ từ đâu mà có, hết thầy vạn vật từ đâu mà có, sinh mạng từ đâu mà có, đây là chân tướng sự thật. Chân tướng sự thật thầy đều thông đạt rõ ràng rồi thì trong nhà Phật nói bạn đã thành Phật, nếu chân tướng sự thật hoàn toàn mê hoặc thì gọi là chúng sanh. Phật và chúng sanh khác biệt chính ở chỗ này. Hơn nữa, chân tướng sự thật là gì? Phật đã nói rất nhiều nhưng chúng ta không tin tưởng, chúng ta không thể lý giải, chúng ta cũng không có cách nào tiếp nhận. Phật nói vũ trụ nhân sinh, hết thầy vạn vật là chính mình, lời này chúng ta mới nghe thì không hiểu, tại sao lại là chính mình? Nhưng thật sự là chính mình, khi giác ngộ rồi mới biết là chính mình, khi mê thì không biết được.

Thí như thân này của chúng ta, thân thể của chúng ta, mọi người đều biết nó là do vô số tế bào hợp thành, thân thể của chúng ta giống như hết thầy chúng sanh trong hư không pháp giới, đây là một chỉnh thể, là một sanh mạng. Nhưng mà mỗi một tế bào trong chúng ta lại không biết điều này, mỗi một tế bào đều độc lập, mỗi một tế bào đều tự cho là đúng, không thể hợp tác với nhau, không thể giúp đỡ nhau, đôi bên còn tổn hại lẫn nhau, vậy thì bộ phận này bị tê dại rồi, bị bệnh rồi. Cho nên ngày nay là hiện tượng gì? Không chỉ là điều mà mọi người hay nói là địa cầu đã bị bệnh, mà là vũ trụ đã bị bệnh. Còn may là bệnh này mới cục bộ, không phải toàn bộ, bởi vì còn có người giác ngộ, giác ngộ là tế bào tốt đó giúp đỡ những tế bào khác phục hồi, phục hồi khỏe mạnh trở lại. Tế bào tốt chính là chư Phật Bồ-tát, tế bào xấu là chúng sanh lục đạo, đồng là một thể sanh mạng, ngàn kinh muôn luận đều là nói rõ cho chúng ta đạo lý này, nhưng chúng ta không biết. Phật đã tốn nhiều công sức giảng suốt 49 năm, nhưng người chân thật nghe hiểu thì có mấy người? Thật sự không nhiều, người nghe hiểu thì gọi là đại triệt đại ngộ, minh tâm kiến tánh, người đó đã thành Phật rồi.

Có lẽ cũng có người nghe hiểu, hiểu rồi nhưng tập khí vẫn chưa sửa trở lại được, là có, nhưng đó nhất định không phải là phạm phu lục đạo chúng ta, là những người nào vậy? A-la-hán, Quyền giáo Bồ-tát, họ đích thực đã vượt qua tam giới, họ đã hiểu rồi, tâm họ chân thật sửa đổi lại, nhưng tập khí thì chưa sửa đổi. Trong Tiểu thừa, người đã sửa đổi tập khí đó là Bích-chi Phật; trong Đại thừa

nếu đã sửa được tập khí thì gọi là pháp thân đại sĩ. Nếu không phải pháp thân đại sĩ thì họ đã chân thật quay đầu trở lại nhưng tập khí vẫn còn, Đại thừa gọi là Quyền giáo Bồ-tát, khác biệt chính ở chỗ này. Nội tâm chuyển trở lại thì hành vi của họ nhất định không như trước. Từ đâu mà nhìn thấy? Từ xử sự, đối người, tiếp vật, chính là điều mà chúng ta nói là tâm chân thành, tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng, tâm chánh giác, tâm từ bi hoàn toàn hiển lộ, rất tự nhiên mà hiển lộ, không một chút miễn cưỡng. Chúng ta hiện tại đang học, học vẫn chưa giống, đây là miễn cưỡng, không phải tự nhiên lưu xuất ra; khế nhập cảnh giới, thật sự rõ ràng rồi thì sẽ tự nhiên. Thế nhưng, tuy miễn cưỡng cũng phải học, nếu không miễn cưỡng thì bạn sẽ không đạt được tự nhiên, trong ngôn ngữ nói là “thói quen thành tự nhiên”, có thể thấy thói quen này chính là nhờ dạy học. Người xưa dạy học, từ thuở nhỏ dần dần dưỡng thành thói quen, đến khi chúng giác ngộ thì sẽ thuần thực, tự nhiên, cho nên từ trên thói quen có thể bồi dưỡng bạn, khiến bạn khế nhập cảnh giới.

Do đây có thể biết, Phật pháp phải tu hành, dạy bạn đọc thật thuộc những kinh giáo này, cũng có thể lý giải, nhưng mà bạn không chịu đi làm thì sự lý giải của bạn là có phạm vi giới hạn, rộng hẹp sâu cạn đều có phạm vi, bạn không cách gì vượt qua giới hạn của bạn. Thế nên nhất định phải ở trong hành môn để kiểm chứng những gì bạn tin, những gì bạn hiểu, đây gọi là công phu. Đến khi hoàn toàn khế nhập cảnh giới rồi thì hai chữ “công phu” này cũng không cần bàn đến nữa, không có nữa, đó gọi là trở về với tự nhiên. Tự nhiên là gì? Là pháp tánh; tông môn gọi là minh tâm kiến tánh, Giáo hạ gọi là đại khai viên giải, người này đã thành Phật. Tuy thành Phật nhưng Phật cũng có khác nhau, có Phật viên mãn, có Phật chưa viên mãn. Người xưa dùng thí dụ, trong kinh Phật cũng có thí dụ này, thí dụ rất hay, Phật cứu cánh viên mãn ví như trăng sáng đêm rằm, là cứu cánh viên mãn; còn Phật chưa viên mãn thì ví như trăng sáng mùng ba, mùng bốn, cho đến mười bốn, đó là trăng thật, không phải giả, là Phật thật! Cho nên trong Phật thật thì có viên mãn và chưa viên mãn, thế nhưng các ngài đều là Phật thật, cũng chính là nói các ngài đã trở về với tự nhiên, đã tương ứng với pháp tánh viên mãn. Vì sao nói các ngài vẫn chưa đạt đến cứu cánh viên mãn? Cũng chính là tập khí chưa đoạn, chưa đoạn hết, cho nên đoạn tập khí không dễ. Nếu như là miễn cưỡng tu học thì tâm chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, từ bi không hoàn toàn lưu lộ ra từ trong tự tánh, đó là Quyền giáo Bồ-tát, còn ở trong thập pháp giới, chưa vượt qua thập pháp giới. Trong thập pháp giới có Thanh văn, Duyên Giác, Bồ-tát, Phật; Phật Tạng giáo, Phật Thông giáo đều chưa trở về với tự nhiên,

các ngài vẫn đang chân thật dụng công nỗ lực, cũng như chúng ta ngày nay nói là các ngài đang dụng công phu. Pháp thân đại sĩ thì không bàn đến hai chữ “công phu” này, không có, ý niệm cũng không có; không những nói về hình thức mà ý niệm cũng không có.

Loại cảnh giới này chúng ta có thể đạt được không? Đáp án là khẳng định được, nhất định có thể làm được, hơn nữa phàm phu sát đất như chúng ta ngay trong một đời có thể chứng được Phật quả cứu cánh viên mãn, có thể làm được! Trong kinh Hoa Nghiêm, Thiện Tài đồng tử đã làm ra tấm gương cho chúng ta. Thiện Tài đồng tử là người nào? Là người tu học Phật pháp Đại thừa, là người tu học Phật pháp Viên giáo Đại thừa, người này gọi là Thiện Tài đồng tử. Hay nói cách khác, đây chính là khẳng định với chúng ta rằng, nếu như chúng ta tu học Viên giáo Đại thừa thì một đời này có thể chứng đến Phật quả cứu cánh viên mãn, vấn đề là bạn chịu làm hay không? Khi mới bắt đầu học đương nhiên rất đau khổ, đau khổ ở chỗ nào? Đau khổ ở chỗ sửa đổi tập khí của bạn, tập khí của bạn đã dưỡng thành rồi, đã dưỡng thành một thói quen xấu, bây giờ đem hết thầy tập khí xấu sửa đổi trở lại, thế nên rất đau khổ! Thí dụ như thích ngủ nướng, buổi sáng mỗi ngày đều muốn ngủ đến mười, mười một giờ mới dậy, hiện nay bảo họ thức dậy lúc bốn giờ, năm giờ thì sẽ rất khó chịu. Ngày nay chúng ta tu hành cảm thấy khó khăn chính là loại tình hình này, kỳ thực trời vừa sáng, bốn năm giờ thức dậy mới là bình thường, chúng ta thì lại đến mười một, mười hai giờ mới dậy, đây là không bình thường. Quan niệm của chúng ta hiện nay là xem không bình thường thành bình thường, cho rằng trời vừa sáng mà thức dậy là không bình thường, thế nên chúng ta thấy Phật Bồ-tát không bình thường, cảm thấy chúng ta mới rất bình thường, lỗi lầm của chúng ta là ở đây.

Cho nên, điều quan trọng nhất của tu học Phật pháp là phải sửa đổi quan niệm đúng trở lại, sau đó mới có thể biến quan niệm thành hành vi, đó gọi là công phu chân thật. Quay về với tự tánh, người hiện nay gọi là quay về với đại tự nhiên, quay về với tự tánh, vậy thì thành Phật rồi. Trong kinh Hoa Nghiêm gọi là pháp thân đại sĩ, trong kinh Kim Cang thì cư sĩ Giang Vị Nông nói về 41 giai vị chư Phật, 41 giai vị pháp thân đại sĩ, 41 giai vị chư Phật, chư Phật Như lai mà trên kinh Kim Cang nói đến là chỉ cho 41 cấp bậc, ngài nói rất hay! Cho nên, chúng ta một đời này khẳng định có thể thành tựu, nhưng hết thầy chúng sanh thành tựu không như nhau. Trước đây, đại sư Thiện Đạo nói rất hay là “đều ở gặp duyên không giống nhau”, lời này nói được rất có đạo lý. Theo truyền thuyết trong sách xưa thì nói đại sư Thiện Đạo là A-di-đà Phật tái lai, A-di-đà Phật đến thế gian này

của chúng ta thị hiện, chúng tôi tin rằng ngài đến rất nhiều lần nhưng ngài không để lộ thân phận. Những thân phận bị lộ thì mọi người đều biết, Thiện Đạo là có, ở trong lịch sử Trung Quốc có thể nói ngài là người bị lộ thân phận sớm nhất; vị thứ hai là thiền sư Vĩnh Minh Diên Thọ; vị thứ ba là hòa thượng Phong Cang ở chùa Quốc Thanh, ba vị này trong lịch sử có ghi chép là A-di-đà Phật thị hiện. Cũng có người nói đại sư Trí Giả là Thích-ca Mâu-ni Phật thị hiện, còn Bồ-tát thị hiện thì nhiều hơn, như hòa thượng Bồ Đại, chúng ta biết ngài là Bồ-tát Di-lặc thị hiện, thị hiện tướng xuất gia; còn thị hiện tướng cư sĩ thì có Phó Đại Sĩ thời nhà Đường là hóa thân của Bồ-tát Di-lặc. Cho nên chúng ta hiểu được, Phật Bồ-tát ở thế gian này không để lộ thân phận, âm thầm đang làm, âm thầm chuyển hóa, thật quá nhiều! Nam nữ già trẻ, trong các ngành các nghề đều có rất nhiều, đúng như những gì mà hòa thượng Bồ Đại nói: “Thời thời thị hiện thế nhân, thế nhân lại thường không biết”, người thế gian không nhận ra các ngài.

Do đây có thể biết, người sáng tỏ thì chăm lo cho người chưa sáng tỏ, số rất nhiều! Chư Phật Bồ-tát là người sáng tỏ, phàm phu lục đạo là người mê hoặc, người sáng tỏ rất nhiều, đang ở xung quanh chúng ta nhưng chúng ta không biết. Khi nào thì bạn mới phát hiện ra được? Bạn hết lòng tu hành, bạn tu hành đến một trình độ nhất định, tâm bạn thanh tịnh rồi, tự mình dần dần giác ngộ rồi, sau đó nhìn thấy xung quanh thật sự không ít, mới phát hiện được. Đến lúc này phát hiện ra rằng xưa nay chỉ có mình ta là phàm phu, tận hư không khắp pháp giới đều là chư Phật Bồ-tát, bạn đã nhập cảnh giới. Trong kinh Hoa Nghiêm nói là bạn đã nhập pháp giới, là pháp giới gì? Cảnh giới giải thoát không thể nghĩ bàn, đây chính là thế giới Hoa Tạng được nói trong kinh Hoa Nghiêm; trong kinh vãng sanh gọi là thế giới Cực Lạc. Không cần phải đợi sau khi chết rồi mới vãng sanh, hiện tại liền thấy được, liền nhập cảnh giới, người này tương lai đến thế giới Tây Phương Cực Lạc là ở cõi Thật Báo Trang Nghiêm. Hiện tại họ đã chứng được cõi Thật Báo Trang Nghiêm, việc này đâu có chỗ nào là giả? Muôn vạn lần là sự thật, chúng ta chỉ cần nỗ lực một chút thì có thể làm được. Nỗ lực đem tập khí tật xấu của mình thấy đều sửa đổi thì liền khế nhập cảnh giới, nhập cảnh giới thì được đại tự tại, trí tuệ bát-nhã vốn có của tự tánh sẽ hiện tiền. Tam đức mật tạng trong tự tánh là pháp thân, bát-nhã và giải thoát thấy đều hiện tiền, lúc này tâm lý của bạn, tư tưởng kiến giải của bạn, hành vi của bạn vĩnh viễn không có lỗi lầm, đây là việc mà chúng ta phải nỗ lực. Hết thấy pháp thế xuất thế gian đều là giả, nhập vào cảnh giới này rồi thì bạn làm sao có thể khiêu khích thị phi? Ly tán cốt nhục của người khác cũng là khiêu khích thị phi. Không những bạn sẽ không đi đoạt

những thứ mà người khác thích, mà bạn sẽ thành toàn những thứ mà người khác thích, bạn sẽ giúp người làm thiện.

Hôm qua, chúng tôi đi thăm Toowoomba, tìm được một giáo đường, tôi nhìn thấy rất cảm khái, giá nhà đất ở Úc đã tăng lên rất cao, đạo tràng chúng ta lớn như vậy, lại có kiến trúc đồ sộ, khi mua chỉ có 610.000 tệ. Tôi thấy ở Toowoomba, một miếng đất nhỏ như vậy mà họ bán đến 550.000 tệ, không tương xứng, cho nên mấy năm nay bất động sản tăng giá cao đến như vậy. Chúng tôi thấy nơi này là địa điểm tốt, giao thông thuận lợi, thế nên hôm qua chúng tôi đã dò hỏi xem có người nào quen biết với quan chức địa phương hay không, mục đích để làm gì? Chúng tôi muốn biết địa phương có cần chúng tôi làm việc gì đó hay không? Chúng tôi không phải là muốn các bạn giúp chúng tôi điều gì, không phải vậy, mà là chúng tôi có giúp các bạn làm được việc gì hay không? Bạn là chủ, những điều các bạn thích thì chúng tôi sẽ làm, vậy các bạn sẽ hoan hỷ. Cho nên, chúng tôi không phải tìm bạn để xây Phật đường, bảo bạn đến lạy Phật, thế thì các bạn sẽ không đến, bạn sẽ không thích. Cho nên, chúng tôi phải đi hỏi thử, đi điều tra một chút xem địa phương này của các bạn cần những gì? Mong muốn chúng tôi làm những gì? Chúng tôi sẽ phối hợp với bạn, chúng tôi là vì xã hội mà phục vụ, vì chúng sanh ở nơi này mà phục vụ, chúng tôi đến là để làm việc này, đây là Phật pháp.

Chư Phật Bồ-tát vì xã hội mà phục vụ, vì hết thảy chúng sanh mà phục vụ, hình thức phục vụ không có hạn chế, vô lượng vô biên, nội dung của phục vụ cũng có rất nhiều hạng mục. Thế nhưng nó có một trung tâm không thay đổi, đó là làm một tấm gương tốt cho xã hội đại chúng xem, đây là giúp đỡ hết thảy chúng sanh phá mê khai ngộ, giúp đỡ hết thảy chúng sanh đoạn ác tu thiện, phá mê khai ngộ, chuyển phàm thành thánh, đây là vĩnh viễn không thay đổi, phương thức có thể thay đổi. Nếu phù hợp với tiêu chuẩn này thì việc này chính là Phật pháp, trái ngược với tiêu chuẩn này thì là thế pháp, Phật pháp và thế pháp khác biệt ở một niệm này. Vì lợi ích của chính tôi, cần các bạn giúp đỡ tôi thì đây là pháp thế gian; nếu vì lợi ích của các bạn, cần tôi làm sao để giúp đỡ bạn thì đây là Phật pháp, chúng ta phải chuyển lại từ trên quan niệm này. Chúng ta sống ở khu vực này, phải hiểu được nhu cầu ở khu vực này, chúng ta toàn tâm toàn lực giúp đỡ họ, vậy thì sao lại làm ác, sao lại có ý niệm ác cho được? Đối với hết thảy người, hết thảy việc, hết thảy vật, tuyệt đối không thể trái ngược với nguyên lý nguyên tắc này thì chúng ta gọi là học Phật, chúng ta gọi là tu hành, chúng ta gọi là hoằng

pháp lợi sanh. Danh từ thuật ngữ của nhà Phật rất hay, đáng tiếc đều bị người ta hiểu sai.

Chư vị đồng học, chào mọi người! Tôi hôm qua, buổi luận đàm tôn giáo của Queensland đã tổ chức tại địa phương này của chúng ta, chúng ta cũng rất nhiệt tình tiếp đãi họ. Nhìn thấy các lãnh tụ tôn giáo đến tham dự đều rất hoan hỷ, hơn nữa khi nhìn thấy những kinh sách, hình tượng Phật mà chúng ta dùng kết duyên thì họ cũng tự động mang về, chúng tôi cảm thấy rất vui mừng, vô cùng hoan hỷ. Nhìn thấy vẻ mặt tươi cười của tất cả mọi người, chúng tôi sâu sắc thể hội được việc đoàn kết tôn giáo không phải là ảo tưởng, đích thực là có thể thực hiện được. Mọi người muốn tôi phát biểu vài lời, tôi cũng vì tiết kiệm thời gian nên đã nêu ra một trọng điểm và phương hướng để nỗ lực, điều mà chúng ta mong muốn là xã hội an định, thế giới hòa bình, nhân dân hạnh phúc, đây chính là giáo học Phật pháp Đại thừa thực tiễn.

Phật dạy hết thảy chúng sanh “lìa tất cả tướng, tu tất cả thiện”, hai câu nói này có thể nói là đặc sắc của Phật giáo. Tất cả tôn giáo trên thế gian đều dạy người “đoạn tất cả ác, tu tất cả thiện”, đây là lý niệm chung trong việc dạy học của các tôn giáo; thế nhưng nhà Phật lại nói là “lìa tất cả tướng”, việc này thì các tôn giáo khác không nói. Nếu như chỉ là đoạn tất cả ác, tu tất cả thiện mà không lìa tất cả tướng thì việc trong Phật pháp gọi là tu phước, quả báo ở trong tam giới, phước báo trời người, là tu phước; nếu là lìa tướng thì đó gọi là công đức, không phải là phước đức nữa. Lìa tất cả tướng, thế nào là tất cả tướng? Phật nói được rất cụ thể ở trong kinh Kim Cang, đó là tướng ta, tướng người, tướng chúng sanh, tướng thọ giả, đây chính là tất cả tướng; tất cả tướng quy nạp lại cũng không ngoài bốn loại. “Tướng ta” chính là có ta, chấp trước có cái ta, chấp trước có cái ta sở hữu, trong Phật pháp gọi là “ta” và “cái của ta”, đây gọi là tướng ta. Người thông thường đều cho rằng thân thể chính là ta, những vật ngoài thân là cái ta sở hữu. Quần áo chúng ta mặc trên người là cái ta sở hữu, nhà ta ở là cái ta sở hữu, tài vật là cái ta sở hữu, vợ con, người thân quyến thuộc là cái ta sở hữu; thậm chí quê hương này cũng là của ta, đây là thành phố của ta, đây là quốc gia của ta, trái đất thì nói là thế giới của ta, nó luôn có cái ta ở trong đó, đây gọi là chấp ta.

Cho nên phạm vi “cái của ta” bao hàm rất rộng, nếu không bỏ đi khái niệm này thì không thể thoát khỏi lục đạo luân hồi. Lục đạo luân hồi là từ đâu mà có? Chính là từ chấp ta mà có, bởi vì có chấp trước ta mới có lục đạo luân hồi, cho nên Phật nói đoạn ác tu thiện là chính xác, là đúng, nhưng phải buông xuống cái ta, không thể chấp trước có ta. Có ta, nói thật ra là có tâm riêng tư, chúng ta gọi

là tự tư tự lợi; không có ta thì gọi là đại công vô tư, phải hiểu đạo lý này. Không có ta thì tâm lượng của bạn là lớn như hư không pháp giới, “tâm bao thái hư, lượng chu sa giới”. Có ta thì phạm vi của bạn luôn có giới hạn, đây là quốc gia của tôi, vậy thì tâm yêu thương, tâm yêu thương đoạn ác tu thiện này của bạn, quốc gia thì có phạm vi của nó, bạn sẽ không vượt qua được phạm vi quốc gia. Thế giới của ta cũng là một phạm vi, bạn không thể vượt qua địa cầu, bạn có thể yêu thương hết thấy chúng sanh của tất cả quốc gia trên địa cầu, vậy tinh cầu khác thì sao? Bạn sẽ không đạt đến được, không thể mở rộng thêm, như trong Phật pháp nói là thế giới Ta-bà của ta, vậy cũng không được, ngoài thế giới Ta-bà còn có vô lượng vô biên cõi nước chư Phật, vậy bạn không thể đi được rồi. Có thể thấy Phật dạy chúng ta buông xuống chấp ta là chính xác, sau khi buông xuống chấp ta rồi thì không gian sinh hoạt của chúng ta chính là tận hư không khắp pháp giới. Cho nên phá chấp ta thì luân hồi sẽ không còn nữa, tam giới sẽ không còn nữa, chúng ta phải hiểu được đạo lý này.

Ba loại hiện tượng khác là tướng người, tướng chúng sanh, tướng thọ giả là thuộc về chấp pháp. Nếu không buông xuống chấp pháp thì không gian hoạt động của bạn là giới hạn ở trong thập pháp giới; thập pháp giới này chính là thế giới Ta-bà mà chúng ta nói đến, khu vực giáo hóa của Thích-Ca Mâu-ni Phật là tam thiên đại thiên thế giới. Nếu bạn không chịu buông xuống chấp pháp thì phạm vi hoạt động của bạn chỉ ở trong tam thiên đại thiên thế giới, không ra ngoài tam thiên đại thiên thế giới được. Cũng chính là ở trong khu vực giáo hóa của Thích-Ca Mâu-ni Phật thì bạn không có vấn đề gì, bạn có thể tự do hoạt động ở trong đây, nhưng bên ngoài khu vực của Thích-Ca Mâu-ni Phật là cõi nước của chư Phật khác thì bạn không đi được. Nếu bạn buông xuống chấp pháp vậy thì bạn đột phá được, thập pháp giới đột phá rồi thì hết thấy cõi nước chư Phật trong tận hư không khắp pháp giới, bạn đến đi tự do. Thế nào gọi là “tướng người”? Đối lại với tướng ta thì gọi là tướng người, dùng từ này để làm đại biểu. Cho nên không nhất định tướng người là tất cả mọi người, quan niệm này là sai rồi, “người” là đối lại với “tướng ta”, hễ đối lại với tướng ta thì gọi là tướng người. Thế nào gọi là “tướng chúng sanh”? Hết thấy mọi vạn sự vạn vật đều là các duyên hòa hợp mà sanh, cho nên hết thấy tướng đều là tướng chúng sanh. Đây là nói rõ hết thấy sự vật, hết thấy hiện tượng ở trong vũ trụ này là chúng duyên hòa hợp mà sanh. Chúng ta ngày nay nói đây là không gian, là hiện tượng của không gian, đây là nói về không gian, ngày nay chúng ta nói về không gian, hiện tượng của không gian. “Tướng thọ giả” là nói về hiện tượng của thời gian, có quá khứ, hiện



tại và vị lai, cho nên chúng sanh là nói về không gian, thọ giả là nói về thời gian. Nói thời gian và không gian là đem hết thấy mọi hiện tượng của thời gian và không gian toàn bộ đều bao hàm hết. Cho nên nếu bạn có phân biệt thì có tướng người, tướng chúng sanh, tướng thọ giả, rời khỏi phân biệt thì những thứ này sẽ không tồn tại nữa. Pháp giới vốn dĩ là nhất chân, Phật dạy chúng ta lìa tướng đoạn ác tu thiện, đây là chính xác.

Đoạn ác là tự hành, chúng ta gọi là tự độ, tu thiện là độ người, đoạn ác thì thành tựu đức hạnh của chính mình, đức hạnh thành tựu rồi thì trí tuệ cũng thành tựu. Vì sao vậy? Trí tuệ là cái vốn có, không phải cái từ bên ngoài đến, bởi vì chúng ta có phiền não, có ác nghiệp nên đã chướng ngại mất trí tuệ của chúng ta, không lưu lộ ra được. Nếu sau khi đoạn ác được rồi, tâm địa chúng ta thanh tịnh, tâm thanh tịnh thì sanh trí tuệ, trong kinh Kim Cang nói rất hay: “Lòng tin thanh tịnh, ắt sanh thật tướng”, thật tướng chính là trí tuệ bát-nhã, đây gọi là tự độ. Sau khi trí tuệ sanh khởi rồi, trí tuệ là báo thân, bạn đã chứng được báo thân; trí tuệ hiện tiền thì nơi bạn ở gọi là báo độ, cõi Thật Báo Trang Nghiêm, đương nhiên pháp thân cũng ở trong đó. Điều này gọi là tự mình thành tựu, thành tựu báo thân và pháp thân của chính mình, tu tất cả thiện là ứng hóa thân, là lợi tha. Giúp đỡ hết thấy chúng sanh, hết thấy chúng sanh vẫn chưa khôi phục được tự tánh, vẫn chưa rời khỏi lục đạo, vẫn chưa rời khỏi thập pháp giới, chúng ta phải giúp đỡ họ. Cho nên, chư Phật Bồ-tát thị hiện vô lượng vô biên thân tướng, giúp đỡ hết thấy chúng sanh.

Chúng ta rõ ràng đạo lý này, người khác thì không hiểu. Chúng ta biết các vị thần trong tất cả tôn giáo, trong kinh Phật gọi là chúng thần, chúng là nhiều, rất nhiều chúng thần đều là hóa thân của chư Phật Như Lai. Phật Bồ-tát nên dùng thân gì để độ thì các ngài liền hiện thân đó; nên dùng thân Ki-tô để độ thì các ngài liền hiện thân Ki-tô; nên dùng thân Đại Phạm thiên vương để độ thì các ngài liền hiện thân Đại Phạm thiên vương. Cho nên chúng ta biết được, đây là nhìn thấy trong kinh Hoa Nghiêm, chúng tôi giảng Hoa Nghiêm lâu như vậy, quý vị nghe rồi đều hiểu rõ, tất cả mọi chúng thần đều là chư Phật Như Lai, cho nên trong nhìn nhận của chúng ta thì chúng thần chính là chư Phật Như Lai. Chúng ta dùng tâm thái tôn kính với A-di-đà Phật, tôn kính với Thích-ca Mâu-ni Phật để tôn kính thần. Họ không biết nhưng chúng ta biết.

Mấy ngày trước tôi có đi thăm Sikh giáo, giáo đường của Sikh giáo, chúng ta thường gọi là đàn thờ, chính là nơi mà họ lễ bái, Sikh giáo không có tượng, họ không có tượng thần, họ là lễ bái kinh điển. Trên đàn thờ của họ cúng dường kinh

điển, bên trong hai cái hộp lớn đều là kinh điển, bên ngoài thì dùng vải phủ lên, có hai người cầm phất trần trông nom, giữ cho luôn sạch sẽ, không dính một hạt bụi nào, họ lễ bái kinh điển. Họ tiếp đãi chúng tôi rất long trọng, mời chúng tôi đến đàn thờ của họ, khi tôi đến đàn thờ thì tôi cũng quỳ lạy giống như họ vậy. Cư sĩ Lý Mộc Nguyên ở bên cạnh quan sát, ông quan sát điều gì? Quan sát xem phản ứng của những tín đồ Sikh giáo, ở đó quan sát. Khi tôi đến lễ bái, tín đồ của Sikh giáo rất vui mừng, rất hoan hỷ. Chúng ta bái Tam bảo Phật pháp tăng, họ thì bái pháp bảo, trong Tam bảo thì xem trọng nhất là pháp bảo, cái này chính xác! Làm sao có thể đem hư không pháp giới dung hợp thành một nhà? Chúng ta dẫn đầu làm, chúng ta không làm thì ai làm? Tôi đến lễ đường của họ, lễ thần của họ, lễ kinh của họ; họ nhìn thấy rồi, tương lai đến Phật đường thì họ cũng lễ Phật, họ cũng bái Đại tạng kinh của chúng ta, là đạo lý nhất định. Họ có phân biệt chấp trước, chúng ta không có phân biệt chấp trước, đáng vẽ của giác và mê này, chúng ta phải thật rõ ràng, thật sáng tỏ.

Thế nào là mê? Sáu căn tiếp xúc cảnh giới sáu trần bên ngoài, bạn có phân biệt, có chấp trước, đây là mê, cho nên bạn khởi tâm động niệm, phân biệt chấp trước thì là mê. Nếu như sáu căn tiếp xúc với cảnh giới sáu trần bên ngoài không khởi tâm, không động niệm, không phân biệt, không chấp trước, đây là giác ngộ. Trong kinh Đại thừa thường nói “tâm giác bất động”, tâm giác là chân tâm, tâm giác là tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng. Cho nên, chúng ta dùng phương pháp gì để tiếp xúc với hết thầy tôn giáo khác nhau, tiếp xúc với hết thầy tộc quần khác nhau? Tộc quần mở rộng ra là tộc loại, tộc loại thì bao gồm hết thầy động vật, hết thầy thực vật, hết thầy chúng sanh trong các tầng không gian khác nhau, chúng ta cũng chỉ dùng một chân tâm. Chân tâm là mọi người cùng chung, chúng ta phải tìm ra điểm chung, điểm chung chính là tâm chân thành. Bất luận bạn học tôn giáo nào, nói tâm chân thành thì mọi người nghe hiểu; tâm thanh tịnh, tâm thanh tịnh là cùng chung; tâm bình đẳng, tâm giác ngộ; tâm từ bi, từ bi là tâm yêu thương, cái này thì mọi người đều có thể tiếp nhận, đây là tinh túy của Phật pháp, ngàn kinh muôn luận chính là nói về việc này. Cho nên, chúng ta dùng lý niệm này thì có thể dung hòa được tất cả tộc quần khác nhau, đây là Phật tri Phật kiến.

Thực hiện vào trong đời sống của chúng ta là nhìn thấu, mọi người sẽ gập đầu, có thể tiếp nhận; buông xuống cũng có thể tiếp nhận; tự tại, tùy duyên đều có thể tiếp nhận; sau đó lại đến niệm Phật. Niệm Phật thì dường như không thể tiếp nhận, nếu như đem đạo lý giảng giải thì họ sẽ hoan hỷ tiếp nhận. Thế nào là niệm Phật? Chính là chín câu phía trước thường niệm ở trong tâm: niệm chân

thành, niệm thanh tịnh, niệm bình đẳng, niệm chánh giác, niệm từ bi, niệm nhìn thấu, niệm buông xuống, niệm tự tại, tùy duyên, đó gọi là niệm Phật. Họ đã rõ ràng, thấy đều có thể tiếp nhận. Ngày nay chúng ta dung hợp tôn giáo, đoàn kết tộc quần, buông xuống vạn duyên, đề khởi chánh niệm, đây chân thật là Phật pháp Đại thừa, đây chân thật là Phật ở trong kinh giáo hằng ngày khuyên chúng ta “phát tâm Bồ-đề, tu đạo Bồ-tát”. Hai mươi chữ này, mười chữ phía trước là tâm Bồ-đề, mười chữ ở phía sau là đạo Bồ-tát. Cho nên, giúp đỡ hết thấy tôn giáo khác nhau mà tuyệt nhiên không thay đổi tín ngưỡng tôn giáo của họ, chỉ cần dạy họ chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, từ bi thì họ sẽ thành Phật, Phật liền ứng hóa ở trong đây.

Cho nên chúng ta giúp đỡ hết thấy chúng sanh thành Phật, không phải nói là giúp đỡ hết thấy chúng sanh thay đổi thân phận, vậy thì sai rồi. Phật là hóa hiện trong các ngành các nghề, nam nữ già trẻ đều có cái mà họ cần. Đây là trong Phật pháp, đặc biệt là kinh Hoa Nghiêm thường nói “một tức là nhiều, nhiều tức là một”, một không phá hoại nhiều, nhiều cũng không phá hoại một, nhất định không thể nói là cùng một hình thức, vậy thì sai rồi. Tôi nghe nói có một số pháp sư rất từ bi, rất khó được, họ muốn độ chúng sanh, muốn tìm cách đem tất cả tín đồ của các tôn giáo khác biến thành tín đồ Phật giáo, vậy thì sai rồi. Sai ở đâu vậy? Thí dụ như Phật giáo chúng ta là con mắt, Kitô giáo là cái tai, Hồi giáo là cái mũi, muốn đem mũi, tai đều biến thành con mắt, vậy thì người này không ổn rồi! Mỗi cái đều có công năng của nó, mỗi cái đều có cơ duyên của nó, cho nên đây là quan niệm sai lầm, cái này gọi là chấp trước, phân biệt chấp trước. Trong Phật giáo có Phật, trong Kitô giáo cũng có Phật, Phật hiện thân Kitô, Phật hiện thân trong các ngành các nghề, chúng ta phải sáng tỏ đạo lý này, hiểu rõ sự thật này thì mới không đến nỗi phạm lỗi lầm.

Sau đó bạn mới biết được, bạn thành Phật thì bạn có thể tùy loại hóa thân, chúng sanh có cảm, Phật liền có ứng. Nếu như bạn không hiểu đạo lý này, tương lai bạn thành Phật, làm Bồ-tát, bạn thành Bồ-tát, vậy tín đồ Kitô giáo đó có cảm mà bạn không đi ứng họ hay sao, như vậy thì sao được! Người Trung Quốc có cảm thì tôi đi ứng, còn người ngoại quốc không cùng dân tộc, họ có cảm nhưng tôi không đi ứng, vậy thì hành không thông rồi. Tứ hoằng thệ nguyện, “chúng sanh vô biên thệ nguyện độ” này của bạn sẽ cách nào độ đây? Có thể thấy được rất nhiều người học Phật hằng ngày niệm “chúng sanh vô biên thệ nguyện độ” nhưng họ đều không hiểu, họ độ những chúng sanh nào vậy? Họ độ người giống với mình, không độ những đồng loại khác, vậy thì sao được! Ở trong chúng sanh

vô biên có các loại tộc quần khác nhau, có các loại dân tộc khác nhau, chỉ cần họ có cảm thì sẽ tùy loại hóa thân, họ muốn hiện thân gì thì Phật Bồ-tát sẽ biến hiện thành thân đó. Phật Bồ-tát không có thân tướng nhất định, không có pháp nhất định để nói. Thế nên, tôi xem kinh điển của tất cả các tôn giáo đều là kinh Phật, xem tất cả thân mình mà các tôn giáo lễ bái đều là chư Phật Như Lai, tâm của chúng ta thanh tịnh biết bao, tâm của chúng ta thư thái biết bao, vui vẻ biết bao!

Giáo học của Phật pháp là ở sửa đổi quan niệm sai lầm của chúng ta, chúng ta thường nói hành Bồ-tát đạo ngay trong đời sống trước mắt của mình, trong công việc thường ngày mà thành tựu viên mãn Bồ-đề. Thành Phật không phải là thay đổi phương thức sinh hoạt của bạn, không phải là thay đổi thân phận của bạn, nếu bạn có cách nghĩ như vậy thì bạn đã hoàn toàn sai rồi, đó nhất định là hành không thông. Một xã hội cần rất nhiều ngành nghề, rất nhiều công việc khác nhau để hỗ trợ lẫn nhau, không thể bảo cả xã hội này chỉ được theo một ngành nghề, một thân phận, vậy hành không thông, xã hội này nhất định sẽ diệt vong. Cho nên xã hội là đa nguyên, Phật pháp là đa nguyên, nhất định không phải đơn nhất. Nhà Phật thường nói về “nhất”, nhất đó không phải là độc nhất, nó không phải là chuyên nhất, mà nó là nhiệm nhất, nghĩa là bất luận cái nào, chữ “nhất” đó là ý nghĩa như vậy. Một tức là nhiều, nhiều tức là một, đây mới là bình đẳng thật sự. Người thế gian chúng ta luôn nghĩ sai điều này, cho rằng nhất là độc nhất, là chuyên nhất, quan niệm này là sai lầm. Cho nên ở trong Phật pháp thì pháp pháp đều đệ nhất, giống như thân thể này của chúng ta đều là do rất nhiều cơ quan tổ hợp thành, rất nhiều tế bào tổ hợp thành. Mỗi một tế bào đều là đệ nhất, đệ nhất thì khỏe mạnh, chỉ cần có một tế bào không khỏe mạnh thì cơ thể chúng ta liền có bệnh ngay. Cho nên giáo học của Phật pháp, tất cả tộc quần khác nhau, dân tộc khác nhau, tôn giáo khác nhau trong xã hội đều khỏe mạnh, đều đệ nhất, đây là đại vũ trụ của chúng ta, là đại ngã của chúng ta, đây mới chân thật gọi là khỏe mạnh, chân thật gọi là vô lượng thọ. Bằng không mà nói thì như người thông thường hiện nay nói là địa cầu đã bị bệnh, vì sao mà bị bệnh vậy? Bởi nó có đệ nhất, có đệ nhị, có tốt có xấu, vậy thì sanh bệnh thôi. Mỗi cái đều tốt, mỗi cái đều đệ nhất thì đây mới khỏe mạnh thật sự, mỹ mãn thật sự. Đây gọi là ngộ, bạn chân thật sáng tỏ, chân thật giác ngộ.

Thế nên sau khi giác ngộ, Phật Bồ-tát đến thế gian này để làm gì? Hôm qua, tôi nói chuyện với một số lãnh tụ tôn giáo, vừa mở đầu tôi liền nói, thế gian hiện tại có tai nạn, hy vọng mọi người chúng ta không phải là đến để chịu tai nạn, chúng ta đến thế gian này là để giúp đỡ mọi người tiêu trừ tai nạn, là đến cứu hộ

tai nạn, chúng ta không phải đến đây để chịu tai nạn. Người giác ngộ thì tiêu tai miễn nạn; người mê hoặc thì phải thọ nhận cái tai nạn này, là giác và mê. Cho nên hy vọng mọi người tu hành, thế nào gọi là chân thật tu hành? Thế nào gọi là tu định? Thế nào gọi là tu tuệ? Đều là ở trong đời sống, là tất cả tướng chính là tu định, tu tất cả thiện chính là tu tuệ. Có thể thấy được định tuệ là ở trong đời sống thường ngày của chúng ta, định tuệ ở trong công việc, định tuệ ở trong tiếp xúc đại chúng, ngày nay chúng ta gọi là xử sự, đối người, tiếp vật, người thông thường gọi là trong ứng xử. Tam học giới định tuệ là sống, không phải chết, trốn tránh thế gian này, tìm một thâm sơn cùng cốc nào đó để tu giới định tuệ thì tu thế nào đi nữa cũng không thành công. Vọng tưởng, phân biệt, chấp trước của bạn chưa đoạn, tam học giới định tuệ đều không có, đều không phải thật, cho nên nhận thức phải rõ ràng, phải chính xác. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây.